

Czy arbitraż w transporcie jest opłacalny?

- Styczeń 21, 2015
- Napisała: Kamila Krassowska
- Kategoria: Transport
- Bezpłatny
- Liczba wyrazów: 449, liczba znaków (ze spacjami): 3481

We współczesnym obrocie gospodarczym oraz prawnym zaistniały spór między stronami nie oznacza przymusu wystąpienia na drogę sądową. Istnieje również możliwość alternatywnego rozwiązania, które może przyjąć formę arbitrażu lub mediacji. Zarówno mediacja jak i arbitraż pozwalają na uniknięcie sformalizowanego postępowania przed sądem powszechnym.

W wyniku mediacji strony mogą zawrzeć ugodę. Sąd arbitrażowy natomiast rozstrzyga kwestię, która ze stron stosunku prawnego spór wygrywa oraz zasądza wyrok, który posiada moc wyroku sądu państwowego. Dziś na całym świecie, głównie w Stanach Zjednoczonych, jak i w Europie rośnie znaczenie alternatywnych form rozwiązywania sporów, a coraz więcej podmiotów decyduje się na taką formę walki o swoje prawa.

Sądownictwo arbitrażowe oraz jego zalety

Arbitraż polega na rozstrzygnięciu sporów prawnych przez podmioty prywatne zwane też sądami niepaństwowymi. Aby sprawa została rozstrzygnięta na drodze arbitrażu niezbędne jest zgodne oświadczenie woli podmiotów pozostających w sporze. Zgoda wyrażana jest przez zapis, który najczęściej przyjmuje formę klauzuli arbitrażowej zawartej w umowie, skutkującej możliwością rozwiązywania sporów wynikłych w przyszłości. Innym sposobem jest również zawarcie osobnej umowy, na mocy której sprawy z określonego stosunku prawnego poddane zostaną właśnie pod rozstrzygnięcie sądu arbitrażowego.

Spośród głównych zalet sądownictwa arbitrażowego należy wskazać szybkość, tajność i uproszczenie postępowania jak również możliwość wyboru odpowiedniego arbitra i korzyści finansowe. Na szybkość wpływa fakt wyznaczania rozpraw w krótkich odstępach czasu. Wiąże się to niewątpliwie z mniejszą ich liczbą – dla porównania w 2012 roku sądy polubowne rozstrzygnęły ok. 800 spraw, gdzie do polskich sądów powszechnych wpłynęło ich ponad 1,4 miliona. Ma to również związek z kosztami, które na ogół są niższe w porównaniu do tych, które obowiązują przed sądami państwowymi. Zaletą arbitrażu jest również utajnienie postępowania a kameralność oraz poufność jest coraz bardziej ceniona przez firmy uczestniczące w obrocie gospodarczym.

Arbitraż w transporcie

Rozwój arbitrażu możemy zaobserwować w każdej dziedzinie obrotu gospodarczego. Podmioty sporów coraz częściej decydują się na oddanie swoich spraw w ręce bezstronnego arbitra posiadającego również specyficzną wiedzę branżową. Sądownictwo polubowne

rozwija się także w dziedzinie transportu, o czym świadczy powstały w 2013 roku **Sąd Arbitrażowy przy Centrum Mediacji i Arbitrażu Transportu**. Dokonując porównania go do zagranicznych instytucji arbitrażu branżowego należy wskazać, że znajduje się on w początkowej fazie rozwoju, co nie zmienia faktu, że zainteresowanie nim polskich przedsiębiorców stale wzrasta.

Przykład

Sądownictwo polubowne możemy zastosować biorąc pod uwagę kwestie odpowiedzialności stron za niewykonanie lub niewłaściwe wykonanie usługi przewozowej w sytuacji szkód o dużym rozmiarze np. zniszczenie ładunku wskutek katastrofy kolejowej lub spowodowanie wypadku wskutek niewłaściwego rozmieszczenia ładunku.

ŹRÓDŁA:

- Zbigniew Szafrąński, Marek Pawlik, Filip Dopierała, Arbitraż w transporcie kolejowym, Internetowy Kwartalnik Antymonopolowy i Regulacyjny 2014, nr 7(3).
- Sąd Arbitrażowy przy Centrum Mediacji i Arbitrażu Transportu: <http://sadarbitrazowy.org/>